

توسعه درونی ، سیاستی کارآمد در جهت نیل به توسعه پایدار

محمد سعید ایزدی¹ ، امین ابراهیمی دهکردی^{2*}

¹ دکترای معماری با گرایش مرمت شهری، استادیار دانشگاه تهران ، ms.izadi@basu.ac.ir ،
² دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری ، دانشکده هنر و معماری تهران مرکز ، i.ebrahimiamin@gmail.com ،

چکیده

با توجه به سوابق توسعه شهری معاصر ، شهرهای ما چه در توسعه و چه حتی در افزایش قلمرو فضایی (توسعه پیرامونی) کمتر از یک فرایند برنامه ریزی شده تبعیت می کنند ، در نتیجه بسیاری از ظرفیتها و قابلیت های مؤثر در رشد موزون و متناسب شهری از جمله سطوح میان افزای شهری و توسعه از درون (توسعه میان افزا) مورد توجه قرار نگرفته اند . در این پژوهش، به بررسی استفاده از مفهوم توسعه درونی ، به عنوان مفصل ارتباطی توسعه های موجود و فرا رو ، ضروری می نماید . توجه به مفاهیم و ارکان توسعه درونی در جهت به کارگیری این سیاست توسعه شهری حائز اهمیت است ، لذا می توان به رابطه ی توسعه درونی و پایداری و همچنین نقش کاتالیزور شهری را در توسعه مداوم ساختار شهرها و القاء کننده حس تداوم ساختاری در شهرها اشاره نمود . در این پژوهش به بررسی ادبیات جهانی در حوزه پایداری و همچنین توسعه درونی و تأثیر متقابلشان بر یکدیگر پرداخته ایم . بر اساس یافته های این پژوهش ، توسعه پایدار به طور فزاینده ای به یک عنصر مهم در برنامه ریزی مناطق شهری تبدیل شده است . یکی از معضلات بزرگ شهرهای معاصر ، رشد ناموزون ، گسستگی و عدم انسجام ساختاری آنهاست که حاصل رشد قطعات شهری به صورت ناپیوسته و عدم توجه به توسعه و بازیافت فضاهای درون شهری می باشد . بعد از چندین دهه مهاجرت به حومه های شهرها و بروز جنبه های منفی زندگی در حومه ها اعم از مسائل ترافیکی ، اتلاف وقت و انرژی و افزایش هزینه های اقتصادی ، بروز انزوای اجتماعی و ... از یکطرف و مطرح شدن مسائل مربوط به پایداری و توسعه پایدار از سمت دیگر ، سبب احیای مجدد تفکر بازگشت به درون به عنوان یک سیاست پذیرفته شده در حوزه طراحی شهری هستیم .

واژه های کلیدی: پایداری ، توسعه درونی، سطوح میا افزا، تراکم ، کاتالیزور شهری¹.

1- مقدمه

مبحث پایداری و توجه به محیط و قرارگاه طبیعی شهرها از دهه 1980 مطرح گردید و برخی از مهم ترین نظریه های طراحی شهری به واسطه عدم لحاظ آن به باد انتقاد و مورد چالش قرار گرفتند . به طور مثال نظریه طراحی شهری یان بنتلی و همکارانش در کتاب محیط های پاسخده به علت عدم توجه به ملاحظات

¹ Urban Catalyst